

کتاب الله

مروړی پر نحو عربی:

« جلسهٔ سوم - ۲۷ دی ۱۴۰۲ »

انواع « فاعل » را بیابید:

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ * لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ ^{أَنْتَ} عَلَى أَكْثَرِهِمْ

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ * إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ

مُقْمَحُونَ * وَ جَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَ مِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ

فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ * وَ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ * ^{أَنْتَ}

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَ أَجْرٍ ^{أَنْتَ}

كَرِيمٍ * إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَ آثَرَهُمْ وَ كُلُّ شَيْءٍ ^{نَحْنُ}

أَخْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ * وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا

أَنْتَ

نَا

الْمُرْسَلُونَ * إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم

مرسلون

نَا

و

نَا

و

مُرْسَلُونَ * قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَ مَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ

رحمن

و

أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ * قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ * قَالُوا إِنَّا تَطِيرُنَا

نَا

و

هو

و

و

بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَ لَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ * قَالُوا طَائِرُكُم

عذاب

نحن

و

و

مَعَكُمْ أِنْ دُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ * وَ جَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ

عذاب

يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ * اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
مُهْتَدُونَ * وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ * أَنَا أَنَا
الْهَهُۥ إِنَّ يُرْدُنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنْهُ شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ *
إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ * قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ *
بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ * وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ
... يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ *

A landscape photograph showing rolling green hills under a clear sky. A single, dark, leafless tree stands on a ridge. A yellow banner with a 3D effect is overlaid at the bottom, containing Urdu text. The text is written in a stylized font, with 'تذکرہ' in red and 'مہم' in black.

« تذکرہ » مہم:

۱- فعلِ اولِ جمله، همیشه باید « **مفرد** » باشد

۲- جنسیتِ فعل باید تابع « **جنسِ فاعل** » باشد.

۳- « **جمع مکسر** »، فعلِ « مفرد مؤنث » می‌خواهد.

۴- اگر بینِ فعل و فاعلِ جمع مؤنث « **فاصله** » باشد،

فعل به صورت « مفرد مذکر » می‌آید: (بَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ)

انواع « فاعل » (اسم ظاهر) را بیایید:

وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ * فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا *
وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا * قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا: إِنَّا كُلٌّ فِيهَا *
وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ * وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: لَا تَسْمَعُوا
لِهَذَا الْقُرْآنِ * وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ *
قَالَتْ رُسُلُهُمْ: أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ *
قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ: إِنَّا نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ * حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ *
قَالَتِ الْأَعْرَابُ: آمَنَّا قُلُوبًا: لَمْ تُوْثِقُوا * كِتَابٌ مَرْقُومٌ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ *
ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي * فَأَتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا *

مرفوعِ دوم: « نایب فاعل »

اسم یا ضمیری که فعل، « **بر او** » واقع شده است:

۱- با اسم « **ظاهر** » بعد از فعل، (در ۲ صیغه)

مثال: قُتِلَ **علی**.

۲- یا ضمیر « **متّصل** » به فعل، (در ۱۱ صیغه)

مثال: قُتِلُوا.

۳- یا ضمیر « **مستتر** » در فعل بیان می‌شود. (در ۵ صیغه)

مثال: حسین قُتِلَ (هو).

انواع « نایب فاعل » را بیایید:

* فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ * وَ مَا ذُبِحَ عَلَى النُّصْبِ *
هو

* وَ لَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا *
هو

* وَ كُذِّبَ مُوسَى * كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ *
هو

* وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ *
هو

* وَ أَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ *
هو

* لَئِنْ أَخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَ لَا نُطِيعُ فَيْكُمْ أَحَدًا أَبَدًا *
هو

* وَ إِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ *

لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَ لَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ

* إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا * ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ *

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعاً * ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ *
هو

وَ خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفاً * فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ *

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ * خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ *
هو هو

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ * وَ إِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ *
هي هي

وَ إِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ * وَ إِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ *
هي هي

مرفوع سوم: « مبتدا »

إِسْمِي است که در « **ابتدای** » جمله می‌آید،
و گوینده با آن به شنونده (ای که آنرا می‌شناسد) « گزارش » می‌دهد:
مانند:

اللَّهُ	، أَكْبَرُ.
السلامُ	، عَلَيْكُمْ.
كُلُّ	، ذَائِقَةُ الْمَوْتِ.
ذَلِكَ	، لَا رَيْبَ فِيهِ.

A landscape photograph featuring rolling green hills under bright sunlight. A single, dark, leafless tree stands on a ridge in the middle ground. A bright yellow banner with a 3D effect is positioned across the lower third of the image, containing Persian text. The text is written in a stylized font, with the word 'مبتدا' in red and 'را بیایید:' in blue.

« مبتدا » را بیایید:

وَمِنْ أَكْثَرِ النِّعَمِ عَلَيْنَا جَرِيَانُ ذِكْرِكَ عَلَى السِّنِّتِنَا
وَإِذْنُكَ لَنَا بِدُعَائِكَ وَتَنْزِيهِكَ وَتَسْبِيحِكَ
إِلَهِي؛ بِكَ هَامَتِ الْقُلُوبُ الْوَالِهَةُ
أَنْتَ الْمُسَبِّحُ فِي كُلِّ مَكَانٍ وَالْمَعْبُودُ فِي كُلِّ زَمَانٍ
إِلَهِي؛ أَنْتَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ
وَهَا نَحْنُ ذَاكِرُوكَ كَمَا أَمَرْتَنَا

A landscape photograph featuring rolling green hills under a clear sky. A single, dark, leafless tree stands on a small rise in the middle ground. The hills are covered in lush green grass, with some areas showing a golden-brown hue, possibly from dry grass or a different type of vegetation. A bright yellow banner with a 3D effect is positioned across the lower third of the image. The banner contains Persian text in a stylized font. The word 'چند' (Chand) is in blue, 'تذکر' (Tazkir) is in red, and 'مهم' (Mehem) is in blue. The text is enclosed in a blue rectangular box with yellow triangular ends.

چند « تذکر » مهم:

۱- مبتداء، همیشه « **مفرد** » (یک کلمه) است.

یعنی: هرگز به صورتِ

« **ثبته جمله** » یا « **جمله** » **نمی آید**.

۲- مبتداء، باید « **معرفه** و قابلِ شناخت » باشد،

که ممکن است « نكرة توصیف شده » باشد. مثل:

و لعبدٌ مؤمنٌ، خیرٌ من مشرکٍ.

مجلسُ علمٍ، خیرُ المجالسِ.

کلُّ، يعملُ علی شاکلتِه. { = کلُّ انسانٍ ، يعمل ۰۰۰ }

عالمٌ، خیرٌ من جاهلٍ . { = إنسانٌ عالمٌ، خیرٌ }

قولٌ معروفٌ و مغفره، خیرٌ من صدقه يتبعها أذى.

مبتدا ممکن است « نکره بعد از نفی و استفهام و لولا و إذا » باشد. مثل:
إِلَهُ مَعَ اللَّهِ؟ مَا أَحَدٌ عِنْدَنَا، لَوْلَا عَلَيَّ لَهْلَكُ عَمْرٍ، خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ فَإِذَا رَجُلٌ جَائِنِي.

و مبتدا ممکن است « أسماء شرط و استفهام » باشد. مثل:
مَنْ يَجْتَهِدُ يَفْلَحُ، مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ، لئن سئلته مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ؟

و مبتدا ممکن است « دعا و نفرین » باشد. مثل:

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ، وَيْلٌ لَّكُلِّ هَمَزَةٍ لَمَزَةٍ.

خدایا؛

این تلاش اندک ما را در جهت فهم کتابت بپذیر،
و «**عقل و قلب** ما را با نورِ **قرآن**» روشن فرما،
و ما را در پیشگاهت روسفید کن،
و در ظهور آخرین حجّت ما را سهیم قرار ده،
و دیدارش و در رکاب بودنش را روزیمان فرما.

اللَّهُ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى
رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ

